

פרשת דברים

כניסת שבת: 19:14

צאת השבת: 20:06

אופק תל אביב

ט' אב התשפ"ב

"עטרת מרדכי אליהו" בית תורה וחסד

על שם ולעילוי נשמת מו"ר מרן הראש"צ המקובל האלקי הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א
לעילוי נשמת הצדיקים הקדושים: רבי יעקב, רבי ישראל, רבי מאיר ורבי אלעזר למשפחת אביחצירא זיע"א

לב לבן ברא לי אלוקים!

הצאן".

וכה דבריו הקדושים: "ורמז לנו זה עתה בהיות יעקב גולה ממקום בית המקדש, והוא **'וירא והנה באר בשדה'** - הוא בית המקדש... כי הבית הקדוש ההוא היה באר נובע שפע. **'והנה שם שלשה עדרי צאן רובצים'** - הם הכהנים לויים וישראלים בבית ראשון, שכלם נכללו בתואר צאן. **'כי מן הבאר ההיא ישקו העדרים'** - הנזכרים מהשפע הנזכר, ומה גם בשמחת בית השואבה שהיו שואבים רוח הקודש כמו שאמרו ז"ל (בראשית רבה ע). אך גרמו העונות **'והאבן'** - הוא היצר הרע הנקרא אבן, הושמה **'גדולה על פי הבאר'** - ומנעה השפע מלשאוב, והוא חורבן בית ראשון. ובראות הרעה הגדולה של האבן הנזכרת כי גדולה היתה, הוא היצר הרע של עבודה זרה, ועל כן **'ונאספו שמה כל העדרים'** - שנית בימי עזרא, **'וגללו את האבן מעל פי הבאר'** - אז אנשי כנסת הגדולה שהסירו יצר הרע של עבודה זרה שהיתה אבן גדולה מן העולם מעל פי הבאר שהיתה סותמת אותו. ואז **'והשקו הצאן'** - כי חזרו להשקות להם עוד

שפע מהבאר ההוא, כי נבנה בית שני והיו מושפעים בו כמאז. אך אחרי כן גרמו העונות **'והשיבו את האבן'** - הוא היצר הרע, **'על פי הבאר למקומה'** - למנוע השפע והטוב. גם שלא היתה גדולה כבראשונה כי אם של שנאת חנם הספיקה לכך ונחרב בית שני. **'ויאמר להם יעקב'** - המיצר על כל צרותינו יותר משאר האבות... ועל כן נעשה כאומר לישראל אשר בגלות החורבן השני: **'אחי מאין באתם'** - מאיזה עון גליתם? והם אומרים לו **'מחרן'** - מחרון איש על רעהו, הוא שנאת חנם אנחנו גולים.

ואמר להם **'הידעתם את לבן'** - הוא מי שעתיד ללבן את עונותיכם על יד ניחור וחרון חבלי משיח, ומה לכם תדכאו עצמכם ולא תשובו מיד? **'ויאמרו ידענו. ויאמר להם השלום לוי'** - עמכם, שאינכם שמים על לב? **'ויאמרו שלום'** - ואם אין ביניכם שלום איך שלום ביניכם לבינו? והלא למי נושא עון למי שעובר על פשע (מגילה כח) ואינכם עוברים על פשע. לזה

השבת הינה "שבת חזון" על חורבנה של ירושלים, ואולם בתוך חזון קשה זה נמצאת גם הדרך לגאולתנו השלמה בחסד וברחמים.

"אור החיים" הקדוש זיע"א מסביר שבפסוק הראשון של פרשתנו **'דברים א' א': "אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּמִדְבַּר בְּעַרְבֵהָ מִלֹּא סוּף בְּיַרְדֵּן פְּאֵרְוֹ וּבְיַרְדֵּן תְּפֹלֶל וְלָבֵן וְחֻצְלֹת וְדָי זָהָב]]**, מסר ברמז משה רבנו ע"ה, לפני הכניסה לארץ, את היסודות המרכזיים של עבודת האדם בין אדם למקום ובין אדם לחברו. שבשמירת יסודות אלו יזכו לנחול הארץ בשלמות ולא יהיה שום חורבן.

היסוד השביעי רמז במילה 'ולבן' הוא: **"שיהיה לו לב טהור ונקי** כדרך שהתפלל דוד (תהלים נא) לב טהור ברא לי וגו', **וירחיק ממנו שנאת הבריות והקנאה ותחרות והמשטמה**, והוא מה שרמז באומרו **'ולבן' שיהיה לו לב טהור** שיתייחס לטהרה כינוי זה של לבן" (עכ"ל אור חיינו זיע"א).

כבר בפרשת ויצא (בראשית פרק כט ב-ח) **בפרשת הרועים שפגש יעקב אבינו על הבאר:**

מצאנו דרשה מבהילה ומרעידה לבבות של רבנו האלשיך **הקדוש זיע"א**, המסביר ש'**לבן' הוא כינוי לקב"ה בכבודו ובעצמו, המלבן בגלויות ובחבלי משיח את עוון 'חרן' – חרון איש על אחיו, שבעקבות חרון זה מתארכת גלותנו.**

וכך מספרת התורה: **"וירא והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה כי מן הבאר ההוא ישקו העדרים והאבן גדלה על פי הבאר. ונאספו שמה כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקו את הצאן והשיבו את האבן על פי הבאר למקמה. ויאמר להם יעקב אחי מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו. ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו ידענו. ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה עם הצאן ויאמר הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה השקו הצאן ולכו רעו. ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקינו**

אומרים מה שאנו בוטחים בו הוא כי **'והנה רחל בתו באה עם הצאן'** - כי על ידי זכות רחל מבכה על בניה ישו בו בני לגבולם. ושב ואומר להם אם על זה אתם בוטחים ואין אתם שבים מאליכם, **'הן עוד היום גדול הוא'** - עת גאולתכם כי תאריך ותתרחק גאולתכם כי תהיה בעתה, ולא תזכו לאם זכו אחישנה (סנהדרין צח), לכן קבלו עצה **'והשקו הצאן'** - מעתה משפע הבאר, כי תחזירו את ההמון בתשובה, **'ולנו רעו'** - על ידי כן מפיסת בר בארץ, בלי עמל ... אז משיבים כתשובת המון עם הארץ... הנה לבבנו קשה להולמו עד יוסר לב האבן הוא היצר הרע מבשרנו לעתיד, וזהו **'ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים'** - הם הגליות, **'וגללו את האבן'** - שיסיר הוא יתברך בזכות כל העדרים את לב האבן הוא היצר הרע ויתן לנו לב בשר, אז **'והשקינו הצאן'** - מבאר מים החיים שבשער השמים" עכ"ל.

מענה בס"ד יתקיימו יחדיו שני הפירושים הקדושים בשלמות, שבאם נזכה ל"ולבן" - לב לבן באהבת אמת איש לרעהו, ללא "חרון" - חרון איש על אחיו, ממילא נזכה כולנו ל"והצרות" - לחצרות בית ה' - בית מקדשנו ותפארתנו. יראו עינינו וישמח לבנו, וחודש אב זה - "בא (-) אותיות אב) יבוא ברינה", ושמחת עולם על ראשנו, כימי עולם וכשנים קדמוניות.

ט' באב שחל במוצאי שבת

הלכות לשבת פרשת דברים - "חזון"

יה"ר שכל ההלכות שנביא להלן יתהפכו לטובה ולברכה לששון ולשמחה.

הזמנים המצוינים כאן - לפי אופק ת"א

השנה חל ט' באב במוצאי שבת. מציאות זו גורמת שאין חלות של דיני "שבוע שחל בו", אך מכניסת ראש חודש ישנו איסור של אכילת בשר ושתיית יין (חוץ מ"שבת חזון" כדלהלן), וכן ממעטין בכל דבר המשמח (ובפרט הגורם ברכת "שהחינו") של קניין ובניין.

א. בשבת זו אוכלים בשר ושותים יין כרצוננו ואפילו בסעודה שלישית. והכל בתנאי שמסיימים הסעודה שלישית **עד השקיעה: 19:34**, וצריך להיזהר להפסיק סעודה שלישית ולברך ברכת המזון כמה דקות קודם השקיעה. ולא יאמר שאוכל סעודה שלישית כדי שיהיה לו כח להתענות, אלא כדי לענג את השבת כהרגלו. ומותר לשיר שירי שבת גם בסעודה שלישית לפני השקיעה.

ב. מקדימים להתפלל מנחת שבת, כדי לאכול את הסעודה שלישית כדבעי בנחת. לפיכך נקדים את מנחת שבת לזמן המוקדם ביותר: **13:15**.

ג. בשבת זו לא נאמר "צדקתך" במנחה. משום שט' באב נקרא "מועד" [-"קרא עלי מועד" (איכה א, טו)].

ד. מסיימים לאכול סעודה שלישית מס' דקות קודם **השקיעה**. ומאותו זמן אסורים באכילה ושתייה וצחצוח השיניים.

ה. ממתניים בנחת עד לצאת השבת בשעה: **20:06** ואז אומרים: "ברוך המבדיל בין קודש לחול". לאחר מכן מחליפים בגדי השבת לבגדי חול (משומשים שאינם מכובסים) - **שצריך להכניס מיום שישי** - אם שכח להכין בגדים שאינם מכובסים, יישאר בכל התענית עם בגדי שבת), ומורידים נעלי העור, ונועלים נעלי בד. גם הנוהגים בזמן צאת השבת כר"ת יחליפו הבגדים והנעלים בשעה 20:30 אך לא יקלו בשאר מלאכות.

ו. מאחרים תפילת ערבית של מוצאי שבת כדי להספיק הנ"ל, ולכן תפילת ערבית במוצ"ש תהיה בשעה: **20:30** (10 דקות לאחר צאת השבת).

ז. מברכים ברכת "מאורי האש" אחרי קדיש "תתקבל", ואח"כ מתחילים באמירת "איכה". אישה שלא שמעה מאחרים ברכת מאורי האש תברך עם נר לעצמה. אין מברכים על בשמים.

ח. בצאת הצום: יברכו על יין "בורא פרי הגפן" וברכת "המבדיל בין קודש לחול". צאת הצום בשעה: **19:55**.

ט. אומרים "ברכת הלבנה" בשמחה, ושנוזה להתחדש כמותה לגאולה שלמה בחסד וברחמים.

ברכת שבת שלום וגאולה שלמה ברחמים

מבית מדרשנו

"עטרת מרדכי"

הרב זכריה מדאר 31 א' רחובות.

עטרת-מרדכי.קום 08-9397933 / 054-4477562

הצטרפות ללימוד יומי מתוק מדבש בוואטסאפ

שלחו "לימוד" ל 054-4477562

"עטרת מרדכי אליהו"

בית תורה וחסד

על שם ולעילוי נשמת מו"ר מרן הראשל"צ המקובל האלקי הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א
הרב זכריה מדאר 31 א רחובות. 08-9397933/054-4477562. ateretme@gmail.com

עטרת תפארת לנשים

פרשת: דברים

אורייתא
הפרשה מוזיקלית נשית

על מה אנו בוכים בתשעה באב?

בית המקדש נבנה על "אבן השתייה" – התשתית של כל העולם. בתקופת החורבן נחרב בית המקדש וכל מה שתלוי בו נחלש, וזה כמעט הכול.

אנו בוכים בחודש אב, ובמיוחד בתשעה בו, על שנאת החינם שהובילה לחורבן. על כך שבידינו הכנסנו את הרומאים לירושלים. על כך ששרפנו אוצרות תבואה זה לזה, עד שנמסרנו בידי הרומאים שהרגו והרסו אותנו. על השנאה שפירקה אותנו במקום שנהיה "כאיש אחד בלב אחד". שנאה שבגללה התפזרנו בכל קצווי העולם, רחוקים זה מזה, מפוזרים באלפי מקומות. מדברים בשפות שונות. נוהגים מנהגים שונים. מתפללים בנוסח שונה. אפילו הולכים על-פי פסקי הלכה שונים, הלכה שהשתנתה ממקום למקום. אנו בוכים על כך שחלקים מאותה שנאה עוד נמצאים בתוכנו.

אנו בוכים על חורבן הבית הגדול והקדוש שנקרא שמו עליו. בית שלימד אותנו ואת כל העולם כולו לקרוא בשם ה'.

אנו בוכים על שגם בימינו, עדיין, הוא לא נבנה, שכן כל דור

שבית המקדש לא נבנה בימיו – כאילו נחרב בימיו

אנו בוכים על היהודים שדמם נשפך כמים בידי הרומאים בעת החורבן וגם הרבה אחריו.

אנו בוכים על כך ש"מיום שחרב בית המקדש וגלינו מארצנו ניטלה עצה ממנו", איבדנו את חכמתנו, איבדנו את הקשר הטוב שהיה לנו עם אלוקים.

אנו בוכים על הרג הצדיקים. בוכים על אנשי האמונה שאבדו, בוכים על כך שנתרבו התלמידים שלא שימשו כל צרכם ונעשית תורה כשתי תורות. שנתרבו מחלוקות בישראל. שבית-דין הגדול בירושלים גלה ממקומו ואין תורה אחת לישראל.

אנו זוכרים את כל זאת בימים אלו ובוכים על החורבן הנורא הזה. בוכים ומתפללים בכל לב לבניין בית המקדש וכל התלוי בו. מקבלים על עצמנו להתחזק ולהרבות אהבה בעם ישראל ולהרבות בדברים המביאים את הגאולה השלמה. ויהי רצון שנוכח אליה במהרה בימינו. אמן. ("מאמר מרדכי")

תאמר לבית יעקב
שרת שהופנו למרן הרב בנושאי הבית היהודי

תשעה באב

ש: כיצד יש לנהוג השנה, כשחל תשעה באב בשבת, ונדחה לראשון?

ת: חל תשעה באב בשבת ונדחה ליום ראשון מותר לנהוג בו כבכל שבת רגילה, לאכול בשר ויין כסעודת שלמה בשעתו אפילו בסעודה שלישית, ובלבד שיסיים אכילתו ושתייתו טרם השקיעה.

ש: כיצד יש לנהוג עם קטנים בתשעה באב?

ת: קטנים - עד גיל בר מצוה לא יצומו את כל צום תשעה באב - אבל אם מבינים הענין של תשעה באב צריכים לצום מספר שעות כדי להתחנך במצוות. אין להאכילם מעדנים אלא רק כדי צרכם, ויש מי שכתב להאכילם לחם ומים בלבד, ולא נהגו כן.

קטנים שהגיעו לגיל שמבינים שהוא יום תשעה באב - צריך לחנכם שלא ילבשו מנעלי עור.

("מאמר מרדכי למועדים")

פיה פתחה
נשים ונפלאות

חלום של שלום

כשמונה שנים לפני שהרב מרדכי אליהו זצ"ל נפטר זכיתי להריון של תאומות. אחרי שהן נולדו היה לי דימום חזק מאוד והרופאים המליצו לי על כריתת רחם, ובניתוח כמעט השבתי את נשתי לבוראי, אבל בחסדי ה' זכיתי לחזור לחיים.

כאשר התאומות היו כבנות שנתיים הייתה להן חולשה גדולה, והרופאים לא ידעו מה הסיבה לכך ואיך לרפא אותן. חששתי מאוד, כי לפעמים אני לא נמצאת ליד הבנות וחולשה כזאת עלולה להיות סכנה. ובכלל לא ידעתי איך הבעיה הזאת תיפתר, אם בכלל.

בעלי ואני נהגנו להגיע לשיעורים של מרן הרב אליהו זצ"ל בימי שני, ואחרי השיעור הייתי רואה את התור הארוך לקבל ברכה מהרב, אבל מעולם לא ניגשתי גם אני. הפעם הייתי מודאגת מאוד והעברתי לרב פתק על ידי אחד המקורבים עם בקשת רפואה לבנות. לא ידעתי שצריך לחכות לתשובה והלכתי לביתי.

בלילה חלמתי את מרן הרב אליהו זצ"ל לבוש בבגדים לבנים ופניו מוארות. הוא שאל אותי: מה שלום הבנות? מתי הייתה להן חולשה כזאת? האם הן בריאות עכשיו? ענית לרב בחלומי על כל השאלות, והוא בירך אותן ברפואה שלמה.

בבוקר קמתי עם תחושה שזה חלום אמיתי, כעין חזיון. הכול היה כל כך ברור וחזק והרגשתי את הברכה בכל רנ"ג אברי ושס"ה גידי. ובאמת כמו שהרב אמר בחלום, כן היה. הבנות זכו לרפואה שלמה ובאופן פלא מאותו יום הן היו חזקות ומלאות אנרגיה. ("אביהם של ישראל")

"עטרת מרדכי אליהו"

בית תורה וחסד

רחובות

בית מדרש יום וחסד לילה, לימוד משניות והזוהר הקדוש לעילוי נשמת הנפטרים, ובית תחווית לנזקקים על שם ועליו נשמת מו"ר מרן הראשון לצ"ח המקובל האלקי הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א

פרשת: דברים

עטרת מרדכי לילדים

מעשה רב

כל ימיו היה הרב בצפיה אמתית לגאולה. היה מדבר הרבה על גאולה. כשהוא היה מלמד הלכות תשעה באב הוא היה אומר שהלכות אלו הם בחינת דרוש וקבל ש"כר. אנו מקוים שלא יהיה תשעה באב. מי ששמע אותו ראה שזה לא מס שפתיים. הוא באמת היה מצפה לו בכל יום שיבוא המשיח.

בתשעה באב, לפני תחלת אמירת הקינות, היה הרב זצ"ל נוהג להסתפל לעבר חלונות בית-הכנסת לראות האם יש שנוי כלשהו בחוץ, ואולי בא משיח. כשהיה רואה שהוא לא בא היה אומר לנו מתוך אנוחה כבדה: אני רואה שהמשיח מתעכב, אז נתחיל.

תמייד היה מספר לנו על רבו, חכם צדקה הנזקן ע"ה, שפעם העירו אותו משנת הצהרם שלו ואמרו לו על הרב אלפיהו: "הנה, הוא בא", והיה הרב צדקה בטוח שהמשיח בא.

גם ספר לנו הרב על הבבא סאלי ע"ה, שלא היה משתתף בשרותים יותר מדי, כי היה חושש שמא תוף כדי שהוא במקום זה יבוא משיח ולא יזכה לקבל את פניו. מפש "כי לישועתך קוינו כל היום". כל יום וכל היום. ("אביהם של ישראל")

חידושים בפרשה

שבת שלום ילדים יקרים,

הפרשה שלנו היא הפרשה הראשונה בהמש האחרון, חמש דברים.

בפרשה מתחיל משה רבנו עליו השלום את דברי הפרשה שלו מעם ישראל,

דברים שיאמרו במשך שלושים ושבעה ימים,

מראש חדש שבט, ועד פטירתו של משה ב' אדר.

משה רבנו מוכיח אותם על המקרים בהם לא הקשיבו בקולו.

ומצנה את עם ישראל ללכת בדרך ה'. ומבטח להם שפאשר לכו בדרך יזכו לראות נסים: "ה' אלקיכם ההלך לפניכם הוא ילחם לכם ככל אשר עשה אתכם במצרים לעיניכם".

שני סוגים של נסים עושה הקב"ה לאדם: ישנם נסים נסתרים וישנם נסים גלויים.

עשה משה רבנו מברך את עם ישראל, שבבואם אל הארץ יעשה ה' להם נסים כאלו שיהיו "לעיניכם", כלומר שיהיו ראויים לראות את הנסים במו עיניהם. (דברי מרדכי)

גדולים צדיקים

חכם יצחק נסים זצ"ל - הראשון לציון

חכם יצחק נסים נולד בבגדד בשנת תרנ"ו (1896) ביום הראשון של חג החנוכה. בשנת תרס"ח (1908) עלה עם משפחתו לארץ ישראל והוא בן 12. שמונה שנים לאחר שעלו לארץ, חזר חכם נסים לבגדד, שם נשא אשה וישב ללמוד.

נחשב לאחד מגדולי רבני עירק ואף נקרא חכם נסים אף למרות זאת הוא סרב לקבל כל מוני רשמי ועסק לביתו. בשנת תרפ"ה (1925) עלה לירושלים עם אשתו.

בשנת תשט"ו (1955) נבחר לכהנת הראשון לציון הרב הראשי לישראל. מיד עם פניסתו לתפקיד הרם נקרה עצמאותו ונדרש הפיכתו כמעט בכל שטחי פעולתיו.

חכם נסים שאף מאוד להדברות ויצירת יחסי רעות בין כל חלקי העם. סוירו בקבוצים ובערים ואף אל יהודי התפוצות, גישתו, שיחותיו ויכולתו המפלאה להסביר השקפותיה של היהדות, משכו את לבם של הרחוקים, הגבירו את ההבנה ההדדית וקרבו לבבות.

חכם נסים כהן בתפקידו עד שנת תשל"ג (1973), במשך חיי שנים. בתשעה באב, יום חרבן הבית, שנת התשמ"א (1981), בחצות היום, השיב את נשמתו לבוראו. חברו העסקי הוא שוי"ת י"ן טובי.

זכותו תגן עלינו

חידות

שאלות מהפרשה

- מאיזה יום התחיל משרע"ה (תשאלו את אבא למי הכוונה) לומר את "משנה תורה" (חומש דברים)?
- מלה בפרשה שמזכירה את תשעה באב
- כיצד מפרש רש"י: **המדבר הגדול הנורא**: (א, יט)
- על איזה ארץ דרש קלב בן יפנה: (א, לט)
- "**ותשבו בקדש ימים רבים**" - כמה: (ב, א)
- מה המרחק (במים) מקדש ברנע עד נחל זרד?
- מהו המקום "**מדבר קדמות**"? (ב, כו)
- מדוע צנה ה' את משה: "**אל תירא אותו**" בעוג מלך הבשן? (ג, ב)
- מהם 2 שמותיו הנוספים של החרמון?
- מתוך העלון: במשך כמה שנים כהן הרב יצחק נסים כראשלי"צ?
- מתוך ההפטר: כיצד מכנה ישעיהו את ירושלים בתפארתה

תשובות ניתן לכתוב

98 טלוי אסקס:

153-54-4477-562 / מייל:

ateretme@gmail.com

העלון מוקדש לע"ג: שלום בן סאלם, ישראל כלפו בן ריחנה רחל, רחל בת אביגדור משה אסף בן זהבה, שלום בן תמו, יהודה בן חנה עליה בת שמחה, משה ז"ל בן דבורה תח"י, רחמים בן זוהרה, נגימה יונה בת שמעא, אליהו בן חיה טובה, יהושע עיוש בן רוביידה, עזרא בן שדרא אבליב בת זירמן, רבי חיים אבישלום הכהן פרוחיה בן בלנא ז"ל (החלבון), מרים בת יונה, חדי בת מסעודה, שמואל בן יוסף ואסתר קומבר, מורה בת מולה,